

EESTI KEELE TEISE KEELENA RIIGIEKSAMI KIRJALIKU OSA LÄBIVIIMISJUHEND

ÜLDINFO

1. Eesti keele teise keelena riigieksam koosneb kirjalikust ja suulisest osast.
2. Kirjalik osa algab kell 10.00 ja kestab 260 minutit (koos vaheajaga).
3. Eksami kirjalik osa koosneb neljast osast:

I osa – kirjutamine (90 minutit);

II osa – kuulamine (CD-lt, u 40 minutit);

III osa – lugemine (60 minutit);

IV osa – keele struktuur (40 minutit).

4. Kirjaliku osa ülesanded on koondatud kahte vihikusse:
1. vihik – kirjutamisosa, ja 2.vihik – kuulamis-, lugemis- ja keele struktuuri osa. Esimese ja teise vihiku vahel on ette nähtud 30 minutit vaheaega.

ENNE EKSAMI ALGUST

5. Eksamikomisjoni esimees vastutab, et eksamiruumis oleks töökorras CD-mängija ja kõigile eksaminandidele tagatud hea kuuldavus.
6. Eksam viiakse läbi ruumis, kus eksaminandid saavad istuda ühekaupa ja üksteist häirimata.
7. Eksamikomisjon lubab eksaminandidel eksamiruumi siseneda mitte varem kui 20 minutit enne eksami algust nimekirja alusel, kontrollib eksaminandide isikut tõendavat dokumenti ning suunab nad istuma nimekirjas märgitud järjekorras.
8. Eksamikomisjon jälgib, et eksaminandil ei oleks kaasas õppe- ega teisi abimaterjale. Eksamikomisjon tagab, et kõrvalised esemed jääksid väljapoole eksamiruumi või eksamiruumis selleks ettenähtud kohta. Nimetatud esemed ei tohi olla eksaminandi laual, laua all, toolil või eksaminandi vahetus läheduses.
9. Eksamile on lubatud kaasa võtta kirjutusvahendid, hädavajalikud ravimid, elementaarsed hügieenitarbed ning eksamile kohane söök ja jook.
10. **Kell 10.00** alustab eksamikomisjon eksami läbiviimise korra tutvustamist ja teatab, et sellest hetkest alates peavad eksaminandid alluma eksamikorrale. Tähelepanu juhatakse sellele, et:
 - riigieksamitöö sooritamisel tohib kasutada ainult musta või sinist tindi- või pastapliiatsit, pliiatsiga kirjutatud või pliiatsiga kirjutatud ja tindi või pastakaga üle kirjutatud vastused hinnatakse 0 punktiga;
 - parandused eksamitöös tuleb teha selgelt, tõmmates maha terve sõna, sümboli, numbri või arvu;
 - eksamitöös ei tohi kasutada korrektuurivahendeid ega tindipliiatsit, mille kirja saab kustutada;
 - eksamitöö tuleb kirjutada loetava käekirjaga, ebaselged kohad loetakse veaks;

- kõrvalise abi ja keelatud vahendite, sh mobiiltelefoni kasutamisel või mahakirjutamisel kõrvaldatakse eksaminand eksamilt ette hoiatamata, tema eksam loetakse mittesooritatuks ning eksamitulemuseks märgitakse 0 punkti;
 - kui eksaminandi käitumine häirib riigieksami läbiviimist või teisi õpilasi, kõrvaldatakse eksaminand eksamilt ning tema eksamitööd hinnatakse 0 punktiga;
 - eksaminand ei tohi eksami ajal eksamiruumist lahkuda, v.a eksamikorraldusega ettenähtud juhtudel või vältimatu vajaduse korral. Sel juhul peab eksaminandi saatma riigieksamikomisjoni liige, kes ei ole riigieksamiaine õpetaja;
 - eksamiruumist väljas viibimise ajaks annab eksaminand oma töö riigieksamikomisjonile, kes märgib riigieksamitööle eksaminandi ruumist lahkumise ja tagasituleku kellaaja;
 - eksaminand, kes lõpetab töö varem, annab sellest käega märku ning ootab eksamikomisjoni märguannet eksamitöö üleandmiseks.
11. Välisvaatleja avab eksamiruumis eksaminandide juuresolekul ümbrikud 1. vihiku ülesannetega ja eksamikomisjon jagab need eksaminandidele.

EKSAMI AJAL

12. Kui kõigile eksaminandidele on 1. vihik välja jagatud, annab eksamikomisjon loa alustada eksamitöö kirjutamist ning kirjutab kirjutamisosa algus- ja lõpuaja tahvlile.
Kirjutamisosa (2 ülesannet) kestab 90 minutit.
13. Eksamikomisjon ja välisvaatleja tagavad, et eksaminandid kasutavad eksamil ainult lubatud töövahendeid, ei kasuta kõrvalist abi ega kirjuta maha. **Abivahendeid (nt õigekeelsussõnaraamatuid jms) ei ole lubatud kasutada.**
14. Eksamikomisjoni liikmetel **on keelatud** eksaminande ülesande lahendamisel abistada või neile ülesannet selgitada.
15. Eksamikomisjon teatab eksaminandidele, kui kirjutamisosa lõpuni on jäänud aega 30 minutit ja kui aega on jäänud 15 minutit.
16. Eksaminand, kes lõpetab kirjutamisosa varem, annab sellest käega märku ning ootab eksamikomisjoni märguannet 1. vihiku üleandmiseks.
17. Kirjutamisosa aja lõppedes annab eksamikomisjon eksaminandidele korralduse kirjutamine lõpetada ja kutsub eksaminandid ükshaaval 1. vihikut üle andma. Eksamikomisjon tagab, et eksaminandid ei täienda oma eksamitöö kirjutamisosa pärast selleks ettenähtud aega.
18. Eksaminand, kes on kirjutamisosa lõpetanud:
- kirjutab 1. vihiku üleandmisel selle tiitellehele üleandmisprotokolli järgi oma koodi ja riigieksamitöö üleandmise kellaaja;
 - annab allkirja 1. vihiku üleandmise kohta;
 - lahkub eksamiruumist.

19. Pärast kirjutamisosa lõppu eksamikomisjon välisvaatleja juuresolekul:
- kontrollib, et iga eksaminandi 1. vihikul on õige eksamitöö kood;
 - teeb vajadusel eksaminandi taotlusel tema riigieksamitöö kirjutamisosa vastustest (mitte ülesannete tekstist) riigieksamikomisjoni esimehe ja välisvaatleja juuresolekul koopia. Kui vaheajal ei jõuta koopiat teha, tehakse see pärast eksamiaja lõppu. Sel juhul antakse eksamitöö 1. vihikud hoiule eksamikomisjoni esimehe kätte, kes tagab konfidentsiaalsuse. Koopiate tegemine ei tohi mingil viisil häirida eksami läbiviimist;
 - pakib kirjutamisosa tööd tagasisaatmise ümbrikusse sellele trükitud koodide järjekorras ja märgib ümbrikule eksamitööde arvu;
 - kontrollib, et tagasisaatmise ümbrikus oleksid ainult need eksamitööd, mille koodid on ümbrikul;
 - **lisab kirjutamisosa töödele hindamisprotokollid kahes eksemplaris ning suleb ümbriku;**
 - pakib kasutamata jäänud 1. vihikud selleks ettenähtud ümbrikusse.
20. Pärast vaheaega (orienteerivalt kl 12.10) lubab eksamikomisjon eksaminandid eksamiruumi tagasi isikut tõendava dokumendi alusel.
21. Kui kõik eksaminandid on oma kohtadel uuesti istet võtnud, avab välisvaatleja ümbriku(d) 2. vihiku ülesannetega ja eksamikomisjon jagab vihikud eksaminandidele.
22. Eksamikomisjon juhib eksaminandide tähelepanu sellele, et kogu kuulamisosa (tööjuhendid, tekstid, pausid ülesannete täitmiseks) on salvestatud CD-le. Kuulamisosa algab muusikalise sissejuhatusena, mis kestab umbes 30 sekundit.
23. Kuulamisosa kestab umbes 40 minutit ja lõpeb lausega ***Sellega on eksami kuulamisosa lõppenud.***
24. Pärast kuulamisosa jätkavad eksaminandid lugemisosa ja keele struktuuri osa ülesannetega. **Lugemisosa ja keele struktuuri osa ülesannete täitmiseks on aega 100 minutit.** Eksaminandid võivad ülesandeid lahendada neile sobivas järjekorras.
25. **Eksamikomisjon kirjutab eksami lõpuaja tahvlile.**
26. Eksamikomisjon teatab eksaminandidele, kui eksami lõpuni on jäänud aega 30 minutit ja kui aega on jäänud 15 minutit.
27. Eksaminand, kes lõpetab 2. vihiku täitmise varem, annab sellest käega märku ning ootab eksamikomisjoni märguannet eksamitöö üleandmiseks.
28. Eksamiaja lõppedes annab eksamikomisjon eksaminandidele korralduse kirjutamine lõpetada ja kutsub eksaminandid ükshaaval 2. vihikut üle andma. Eksamikomisjon tagab, et eksaminandid ei täienda oma eksamitöö 2. vihikut pärast selleks ettenähtud aega ning välistavad võimaliku segaduse eksamiruumis.
29. Eksaminand, kes on 2. vihiku täitmise lõpetanud:
- kirjutab 2. vihiku üleandmisel sellele üleandmisprotokolli järgi oma koodi ja eksamitöö üleandmise kellaaja;
 - annab allkirja 2. vihiku üleandmise kohta;
 - lahkub eksamiruumist.

PÄRAST EKSAMIT

30. **Pärast kirjaliku eksami** lõppu eksamikomisjon kontrollib ja välisvaatleja jälgib, et iga eksaminandi 2. vihikul on õige eksamitöö kood. Eksamitöö 2. vihikud **pakitakse** tagasisaatmise ümbrikusse sinna peale trükitud koodide järjekorras ja ümbrikule märgitakse eksamitööde arv.
31. **Välisvaatleja kontrollib**, et tagasisaatmise ümbrikus oleksid ainult need eksamitööd, mille koodid on ümbriku(te)l ja suleb ümbriku(d).
32. Eksamikomisjon vormistab eksami toimumise kohta protokoll. Protokolli märgitakse eksamile tulemata jätnud, eksami katkestanud ning eksamilt kõrvaldatud eksaminandide eksamitööde koodid. Protokollile kirjutavad alla eksamikomisjoni esimees ja kõik eksamil viibivad välisvaatlejad.
33. Turvakotti pakitakse järgmised materjalid :
 - kasutamata jäänud eksamitööd ning CD-d (pakituna selleks ettenähtud ümbrikusse);
 - täidetud eksamitööd (1. vihiku ja 2. vihiku eksamitööd pakitakse eraldi paberümbrikesse);
 - eksami protokollid (pakituna paberümbrikusse), v.a turvakoti üleandmise-vastuvõtmise akt;
 - tühjaks jäänud eksamitööde tagasisaatmise ümbrikud;
 - vajadusel muud materjalid (nt rikutud eksamitööd, varem lõpetanute mustandid, kasutamata jäänud turvakotid jne).

Kõik eksamimaterjalid on konfidentsiaalsed. Riigieksamitöö 2. vihikust ja kuulamisosa CD-st koopiate tegemine on keelatud.

Juhul, kui eksaminand taotleb eksamitöö kirjutamisosast koopiat ning seda ei jõuta teha vaheajal, tehakse koopia vajadusel pärast eksami lõppemist riigieksamikomisjoni esimehe ja välisvaatleja juuresolekul.